

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**РОЛЬ ТА МІСЦЕ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ У РОЗБУДОВІ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПРАВОВОЇ
ДЕРЖАВИ**

**XVII Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція,
присвячена Дню юриста**

07 жовтня 2025 року

ТОМ 3

**Одеса
ОДУВС
2025**

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АУКЦІОНУ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Олеся Денисюк,

*здобувачка вищої освіти інституту права та безпеки
Одеського державного університету внутрішніх справ.*

Науковий керівник: І.С. Андрієнко,

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін інституту права та безпеки*

Дослідження теми «Особливості проведення електронного аукціону у виконавчому провадженні» має велику актуальність у сучасному світі, оскільки електронні аукціони стали ефективним інструментом для реалізації майна виконавцем рішень суду. Вони забезпечують прозорість та конкурентність процесу продажу майна, дозволяючи забезпечити максимально можливу ціну за майно в боргових стосунках. Дослідження цієї теми допоможе розкрити особливості електронного аукціону у виконавчому провадженні, виявити його переваги та недоліки, проблеми, а також визначити шляхи оптимізації цього процесу для покращення його ефективності.

Порушення прав боржників або зацікавлених осіб через технічні проблеми, відсутність належної підготовки учасників до роботи з електронними платформами. Проблеми з реєстрацією учасників, роботою електронних платформ та аутентифікацією користувачів, що може призвести до затримок у процесі виконання рішення. Низька конкуренція на електронних аукціонах, що може знижувати вартість майна при його реалізації, а також зменшувати загальний результат виконання судового рішення.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», органи державної виконавчої служби та приватні виконавці здійснюють примусове виконання рішень суду та рішень посадових осіб [1].

На сучасному етапі, на якому перебуває виконавча система судових актів, варто зауважити, що дуже часто на державного виконавця покладають величезний обсяг навантаження, зокрема, доходить до того, що на одного виконавця припадає приблизно 500-600 виконавчих проваджень - це величезна цифра, і в кожній справі потрібно вживати певних дій. Найбільше становить інтерес майно боржника, яке державний виконавець має право вилучити згідно з Законом України «Про виконавче провадження» [2]. Водночас існує важлива проблема, а саме, що робити з вилученим майном і який же законний порядок реалізації цього майна, щоб надалі отримати грошові кошти, які передадуть стягувачу в рахунок погашення боргу.

Перед тим, як майно боржника буде виставлено на торги, його необхідно оцінити й у такий спосіб встановити ціну, за яку надалі його реалізують, тобто придбають заможні громадяни України. Оцінка проводиться незалежним оцінювачем, з урахуванням усіх характеристик майна.

В статті 61 Закону України «Про виконавче провадження» зазначається такий вид реалізації майна, на яке звернено стягнення, як електронний аукціон [2], окрім того порядок реалізації арештованого майна регулюється Наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна» [4].

Електронний аукціон в Україні - це сучасна система, яка дозволяє проводити онлайн-аукціони з продажу активів, вилучених правоохоронними органами. Вона спрямована на підвищення прозорості та ефективності продажу конфіскованого майна. Учасники можуть брати участь у торгах з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету, що робить процес більш доступним та зручним. Ця електронна платформа допомагає забезпечити справедливу ринкову вартість активів та надає безпечний і прозорий механізм їх продажу. Проте існують і деякі проблеми.

На даний час електронні аукціони арештованого майна проводяться за допомогою відкритої електронної платформи «ProZorro.Sale» [6]. Термін продажів на даній платформі складає від 30 до 45 днів. Варто зазначити, що процес реалізації може затягувати строк виконання судового акту додатково на певний термін [4].

Вищезазначений Наказ передбачає такі етапи підготовки на продаж арештованого майна: попередня оцінка вартості вилучених об'єктів, яка здійснюється згідно зі ст. 57 ЗУ «Про виконавче провадження» [2]; державна виконавча служба та приватні виконавці ініціюють внесення даних про лот до загальної Системи інформації про арештовані активи; після цього зазначені органи готують офіційну заявку про продаж отриманих об'єктів і призначають осіб, відповідальних за їх зберігання.

Щоб взяти участь у торгах арештованим майном, необхідно пройти реєстрацію на майданчику «Української універсальної біржі» [5]. Після реєстрації на сайті учасники аукціону подають заявку на обраний лот та сплачують гарантійний внесок. При цьому організатор аукціону на вимогу державної виконавчої служби або приватного виконавця надає в систему необхідні дані про лоти, які продаються. Потім формується лот, який класифікується за типом, найменуванням або категорією відповідно до спеціального класифікатора. Після чого система автоматично встановлює терміни підготовки аукціону, реєстрації учасників, огляду товару тощо, як наслідок на сайті з'являється повідомлення з детальним описом предмета аукціону, а також датою та умовами аукціону арештованого майна [7].

За результатами торгів укладається договір між організатором та переможцем протягом трьох робочих днів, а протягом десяти днів переможець має оплатити вартість лоту, в іншому випадку таку можливість буде мати інша особа, яка зробила найвищу ставку на лот.

Варто зазначити, що перша проблема, яка пов'язана з проведенням е-аукціону є те, що майно боржника продають у примусовому порядку, і він ніяк не може на це вплинути, тобто право власності належить боржнику, але воно обмежене через постанову виконавця. У зв'язку з цим боржнику нічого не залишається окрім, як бути присутнім на торгах і спостерігати за тим, як його майно продається. Цей захід обумовлений тим, що боржник сам винен у тому, що вчасно не сплатив борг перед стягувачем.

Складнощі полягають і у тому, що навіть у разі оголошення торгів можуть статися непередбачувані ситуації, а саме: майно може бути не продане, і тоді торги визнають такими, що не відбулися; також якщо особа, яка виграла торги, протягом трьох робочих днів (під час воєнного стану) від дня проведення торгів та формування системою протоколу не сплатила вартість майна в повному обсязі. Тому необхідно насамперед під час проведення е-торгів сповіщати громадян України про те, що їх повідомлять про аукціон, щоб якомога більше людей знали про це і тим самим зріс шанс того, щоб торги відбулися.

Ще одні труднощі пов'язані з тим, що у Законі України «Про виконавче провадження» наразі відсутнє поняття проведення електронних торгів арештованого майна з використанням мережі «Інтернет». Ця проблема складається через те, що потенційні покупці не можуть моніторити ситуацію з актуальними цінами на арештоване майно, і в підсумку виходить так, що для того, щоб придбати бажане ними нерухоме майно, покупцям необхідно самостійно з'явитися на торги і безпосередньо на місці придбати нерухоме майно, а також скласти всі необхідні для цього документи [3, с. 4].

На наш погляд, у століття інформаційних технологій, коли науково-технічний прогрес досяг певних висот у сфері інформаційних технологій і вже вийшов на той рівень, що будь-яка людина, не виходячи з дому, може придбати будь-яке нерухоме майно з використанням комп'ютера, шляхом складання та надсилання електронних документів. Адже електронні аукціони у виконавчому провадженні можуть значно спростити і прискорити процес реалізації майна боржника та задоволення вимог кредиторів. Вони дозволяють забезпечити прозорість та конкуренцію на ринку, що сприяє отриманню більш вигідних умов для всіх сторін. Електронні аукціони також дозволяють зменшити адміністративні витрати та ризики, пов'язані з традиційними методами продажу майна. Вони можуть привернути більше зацікавлених учасників і забезпечити більш швидке і ефективно вирішення суперечок у виконавчому провадженні.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що перед тим як проводити е-торги, державним та приватним виконавцям необхідно отримати майно боржника і виставити його на торги, а також необхідно дану подію висвітлити в мережі «Інтернет» в теле-радіо-комунікаційних мережах, щоб було широкє охоплення аудиторії та більше громадян знали про цей захід, тоді є високий шанс того, що торги визнають такими, що відбулися, і майно боржника розпродадуть, а за рахунок виручених від продажу грошових коштів повністю або частково буде погашено суму боргу.

Література:

1. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 № 1403-VIII Відомості Верховної Ради України. 2016. № 29. Ст. 535. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#n506> (дата звернення: 14.03.2025)

2. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>. (дата звернення: 14.03.2025)

3. Каруна К.Ю. Проблеми законодавчого регулювання реалізації арештованого майна за допомогою електронних торгів. *Вісник сучасних досліджень*. 2020. № 3-8 (33). 6 с.

4. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна: Наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2016 № 2831/5 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1301-16?find=1&text=%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B8#w1_9 (дата звернення: 14.03.2025).

5. Офіційний сайт Української універсальної біржи. URL: <https://sale.uub.com.ua/> (дата звернення: 14.03.2025).

6. Офіційний сайт електронної торгової системи «ProZorro.Sale». URL: <https://prozorro.sale/> (дата звернення: 14.03.2025).

7. Офіційний сайт «Аукціон за два дні: Прозорро.Продажі спрощують умови проведення е-аукціонів на час воєнного стану». URL: <https://prozorro.sale/news/aukcion-za-dva-dni-prozorroprodazhi-sproshch-huyut-umovi-provedennya-e-aukcioniv-na-chas-voyennogo-stanu/> (дата звернення: 14.03.2025).

Aleskerova Lala Gadjibala SOME ISSUES REGARDING THE GRANTING OF ANNUAL LEAVE IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN.....	141
Huseynli Vasif Asif, Jafarov Zahid Isa ON THE LABOR FUNCTION OF THE EMPLOYEE AS AN ELEMENT OF THE CONTENT OF THE EMPLOYMENT CONTRACT	144
Akhundova Konul Arif, Aykhan Rustamzade THE ROLE AND POSITION OF THE JUDICIAL-LEGAL COUNCIL OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN IN ENSURING JUDGES' IMMUNITY RIGHTS	148
Mahmudov Emin Vidadi, Kasumov Alysh Mamish MINIMUM WAGE AS A LEGAL GUARANTEE OF EMPLOYEES' LABOR RIGHTS.....	151
Yakhyayeva Gunel Yusif, Kasumov Alysh Mamish EMPLOYER LIABILITY AS A SUBJECT OF LABOR LAW: CONCEPT AND TYPES	154
Андрієнко І. С. ЩОДО КОНЦЕПЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	157
Бережна Д. Є., Середницька І. А. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ПРАВ ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	160
Борщ А., Риженко І. ОСОБЛИВОСТІ ДЕКЛАРУВАННЯ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	164
Денисюк О., Андрієнко І.С. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АУКЦІОНУ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ	168
Дідик В., Андрієнко І.С. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ СТЯГУВАЧА У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	172
Доценко М. Ю., Резніченко С. В. ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА НЕРУХОМІСТЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯ	175
Кірсанов О. В., Маковій В.П. ЗАХИСТ ПРАВ КРЕДИТОРА ТА БОРЖНИКА У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	179
Кострицький І. Л. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗА НОВІТНІМ ЗАКОНОДАВСТВОМ	182